

Inter ceteras.

De rescriptis.

41

Hoc tñ vñtis purgari pñt si illi qui occupavit et certa scientia pa-
peponideat vt not. Boni. in dicto. c. c. cui in verbo violeti in fi.
in ver. no. istud dictu facit qd. no. Saly. in. Lautori. C. vnde vi-
versi. quero de qd. facti. c. sumi. vt tradunt Adoder. c. postula-
sti. col. penul. j. co. ¶ Tertio no. qd ad verificationem alternatiue
sufficit altera parte vera esse vt in reguli in alternatiue de reg.
iuris in. vi. in. l. ita qd stipulatus fuerit. de verbo. oblig. c. sumi.
vt interdictum est. Ad id ter. in. l. si qd in putet. qd. hoc interdis-
cet. qd. qd. vi aut clam. vbi Bar. Et hoc est de proprietate sermonis
licet qd. secus reperiat. vt no. Bal. hic. z. in. l. iu. princi. col. s. vñ.
sed an ad veritatem. de iusti. z. iure. Et iu in alternatiue dispositio-
vñ in effectu. cotine. l. e. ff. qd dies lega. ced. si illud. vbi Bal. de
lega. s. vnde qd alternatiue petit no. de pte alterum petere. qd. hinc
ante institutio. de actio. Et p. hoc dubitabile videz dictu Bal. qd
Adoder. hic in fi. referunt z sequunt in. l. qui sub codicite. qd. s. qd.
ff. de cond. infi. vbi inquit qd ille qui iuravit non venire contra co-
tractu pñt si petere qd pretiu sibi suppleat in quo deceptus fuit:
z si peteret alternatiue pretiu suppleri vel contra contractu rescindi dicere
tur piur. qd illud qd est phibiti simpliciter et alternatiue phibe-
tur p. illu ter. z id Angelus ibi dicit. z Ly. in. i. Cde resci. yen.
in. vi. q. Sed hoc dictu no. videt veru qd ille qd alternatiue petit no.
dicat precise alterum petere dictu est. Et qd ille qd alternatiue
pñt suppleri vel contractu rescindi no. videz venire ztra pmissione
qd. pmissit simpliciter z absolute no. cõtrauenire intelligi. contra
voluntate ei. in cuius fauore iuravit. z voluntate eius bene pñt cu-
ipse iuramentum remittere possit. c. n. de sponsa. Et iu pti io alter-
natiue qd in effectu pñdet a voluntate debitoris qui electione habet
l. pleriq. in. fi. de iure dot. no. videz esse. phibita. Et qd no. est yes-
rum qd illud qd phibita est simpliciter etia alternatiue phibita.
Ma in cõtrariu est casus in. l. adigere. qd. s. qd. z de iure patro. z in. l. s.
q. is. q. s. qui z a qbus. z et gl. not. in. c. multoz. in. verbo aut certe
res. q. s. Ma ob. ter. in. d. l. que sub conditione. qd. j. de quo gl. opp.
in. d. c. multoz. z in. d. l. adigere. qd. j. qd respondet Alberi. post Ba.
de bel. in. d. l. s. q. is. qui. qd. z a quibus. qd illud est speciale pro
pter conditione iuris iurandi fauore religionis. Et vterius consi-
derandu est qd illa cõditio iuris iurandi que remittit no. pñt cõsen-
su partis induci: qd pretor. phibet. l. quos. phibet. ff. de postul. sec.
est in. q. qua Bal. loquitur supradictu est. Et p. dicta regula qd ad
verificationem alternatiue sufficit altera parte esse vera. pcedi i ora-
tione affirmativa: secus est i negativa. vbi Abb. hic. Et id Ang.
in. d. l. s. ge ita stipulatus. z sequit. Zler. ibi z Maria. qd. l. vi. vt ve-
ra. col. pe. Et conclusio est qd no. sit differenti an negativa an affir-
mativa alternatiue. pferat: qd vtrq; casu sufficit si alteru verifice-
tur ad istu effectu vt stipulatio cõmittat z habet locu vt probatur
in. d. l. s. qd ita stipulatus fuerit. de verbo. obl. z no. D. y. in regu-
la in alternatiue. versi. ad secundam partem. dicens qd in alternatiue
affirmativa sufficit vñ alternatiue verificari z in negativa sa-
lis qd alteru negative verificetur ad hoc vt stipulatio cõmita-
tur vt dixi. Sz ad hoc vt stipulatio no. cõmittat regrit qd neutruz
fiat. vñ qd Abb. dicit no. sum obligat. si alteru accidat debuit di-
ceri si neutrui accidat: z hoc sic declarat. Ma si alteru fiat ex altera
tuis stipulatio cõmittit vt dictum est ergo a contrario scribi si al-
teru no. fiat no. committit stipulatio. z vt veru sit hoc qd alterum
factu no. sit necesse est vt neutrui fiat z sic vt no. obligat copulatiue
requirit qd neutrui fiat. ¶ Successive Abb. tractat de natura
dictiois seu: z dictio ei. est qd de sui natura angere intelligit. et
est ter. in. l. s. quis ita legavit. ff. de aur. z arg. leg. ibi seu ampliadi
legati gratia appositu est. hoc vñ babere locu in legatis in qd fit
larga interpretatione secus est in contractibus vt dicit. Imol. hic. z
Adod. sequunt in col. pe. z ita voluit Bart. in. d. l. s. quis. z Abb.
hic. facit glo. not. in. c. ego Ludovicus. versiculo seu. luij. distinctio-
ne z ad idem facit ter. vbi Bar. in. l. cum quis decedent. qd. s. de les-
ga. in. z not. Bal. in. l. pe. in. x. oppo. ver. z hoc facit in ar. C. de ver-
bo. sig. vbi inquit qd si lego pecunia qd habeo. Perinus seu Pa-
dua vtrq; pecunia venit in legato. z idem Bal. consi. lxxv. statu-
to. lib. z. Lal. cõsi. iii. in. fi. de ver. sig. Jo. de imo. cõsi. liii. in casu p-
missio. col. ii. z idem Roma. consi. ccclxi. petitur. Gran. cremo. no. lv.
lego digestum. Aer. consi. cxcii. ex themate. ii. dubio. n. vol. Bndt.
sic. consi. xxiii. col. vi. li. ii. Sed adquerendu est nam ista cõsis decla-
ratio ad. d. l. s. quis ita legavit. qd pcedat in legatis qd materia fa-
vorabilis sit no. videz procedere sine dubio: qd ratio est in cõtra-
rium cum in legatis debeat fieri stricta interpretatione. vnde in du-
bio videatur legatum qd minuim. est. l. nummis. ff. de leg. iij. l. apud
iulianum. qd scio. de lega. j. z qd testator videatur minus grauare be-
redem quam fieri possit. l. vnum ex familia. qd si rem. de legis. ii.
z qd text. in. d. l. s. quis ita lega acriter. videatur ponderare naturam
dictiois seu/ que est ampliare. vnde si hoc est de proprietate verbi
ita videatur babere locum in materia odiosa sicut in fauorabili: qd
etiam in materia odiosa sit lata interpretatio que proprietas ver-
borum requirit. l. cum. l. vbi Bretinus. ff. de testa. z no. Calde. con-
silio. j. dec. can. z affi. Et idem docet. Ad Maria. hic dicebat qd sibi sua-
deri no. potest qd. si lego alicui fundum talem sive domum talem

qd vtruncis debeat qd videt contra metes testatoris. Et istud expse
tenet Bal. hic versi pone testator. dices qd si testator legauit equum
album seu nigrum alter tamq; debet. qd voluit tantum unum legare et quo
loquitur in numero singulari. Et sic limitat. d.l.s.i. qd. vs. pcedat qd
testator videtur plurali numero. Ipsi dñs Maria. conat hic defen-
dere intellectus Roge. in. d. l. s. i. qd. yes qd dictio seu ibi ponat iter
genus et specie et idem ponit. p. cointia ut eti plene refert filius ei
dñs Bar. soci. in. l. s. i. qd. dueta. qd. vtr. ff. de reb. dub. vbi. vbi non
sequitur sed alius possit intellectu dicens qd dictio seu ibi iungit cum
relativo quo casu auget ampliat dispositionem. l. ea tñ adiectio. ff.
de lega. in. Sed h. istu intellectu facit ille ter. qui facit vim simpli-
citer in illa dictione seu que ponit gratia ampliati legatus ergo non
vñ hoc pcedere virtute relativa. Et qd sequeret qd sine relativa ille
ter. non haberet locum qd videt contra mentem iuris consulti ibi. Et hoc
pater in scdo exeplo dñ ibi loquitur de vino ubi dictio seu ponit su-
per relativa et qd alius videt natura copule et alia istius dicitur seu.
Unde postremo cogitabat qd ille ter. intelligit. put loquitur videlicet
qd dictio seu ponitur inter illa qd habet conformitate et concordiam:
ita qd non sunt omnino diversa. Nam mudi et ornamenta mulieris
de quib; loquitur in primo exemplo satis dicunt parata gratia pro-
ris. Laugmento. qd. ornamenti. et. qd. mundus. de auro argento lega. et
ideo quando testator legavit mundum ornamenta seu qd gratiaro-
ris parata sunt illa dictio seu ponit augmentativum. Similiter et alio
exemplo qd testator legavit vina qd erat in vase seu in portu. nam de
portu idem indicat qd devit. vt no. in. l. cesar. ff. de pub. t. i. c. ybi pe-
riculi. qd. poro. de ele. in. vi. t. qd erat vini in portu destinatum ad ci-
uitatem et id reputat esse in ciuitate vt not. Bal. in. l. er facto ppone
batur. ad. s. ff. de bere. insti. Alberi. in. l. j. qd. de off. p. fec. v. b. facit
l. questiu. in. pain. in. l. cui. de lega. in. Unde tali casu dictio seu au-
get qd ponitur inter ea que eadem sunt. c. j. qd. veru. de statu regi. l. vi.
ibi ab aliquo principe seu dño temporali. et in. l. s. ff. de bis qd. vt in
dig. ibi legato seu fideicomisso. et cu dicit Alber. sive Paris. vt per
8 gl. i. lad. p. regedi. C. de in lit. dan. tuto. C. Et qd disjunctio po-
nit inter genus et specie resoluta in cointia ut no. Bar. in. l. quin-
tus. in. prin. ff. de auro et argento lega. facit qd no. Bar. in. c. j. de eo q
sibi et hered. suis. Et sic in dicta. l. s. ita quis legauerit. illa dictio
seu ponitur inter ea que pro eadem reputantur: et ideo augmentativum
intelligitur als ergo secus videt. et secundum istu intellectu dictum Bal.
hic versu videtur de equo albo et nigro qd ponit iter penit' diuersa.
9 C Subsequenter Abb. p. sequitur causa sit electio in penis alterna-
tiuis. Et prima conclusio ei' est si verba ad indicem referunt eius ele-
ctio sit vt p. gl. in. c. fraternitatis. xxxiiij. dist. cu similibus. vt p. Abb.
hic. et facit qd not. Abb. in. c. ii. in. s. de cohabita. cle. et mulie. et in. c.
apostolicam. de regulâ. c. i. p. t. Aboder. hic addit gl. in. l. si. soror.
C. de colla. cu similibus vt p. Alex. ibi. Et tali casu iuderet qd b. arbi-
trium minorem debet eligere gl. in. c. de causis. in verbo certa de off.
delega. cu simi. vt p. Abb. hic. et addit dictu Bar. in. l. quicunq.
col. pe. ver. scias eti. C. de ser. fugi. qd pro not. Alber. sequitur in cõsil.
v. in causa inquisitionis. in. s. t. cõsilior. cr. ponderatis. col. penul. li.
j. et quo videtur qd pars uerba refert an reus ut iuderet habeat electionem qd
sicut reus verisimilitudinem minorem penam eligere et ita eti in index facere
debet. Et p. dicta gelusio ampliatur et eti pcedat in dubio vt electio
ad indicem pteat. vt p. Abb. inscri' cõcludit contra Bar. p. gl. in. d. c.
fraternitatis. et in. c. sicut. de inde. cu simi. qd in dubio loquuntur. Et
allegat eti ter. in. c. quoniã frequenter. in. s. j. vt nit. no. cõtest. ibi ita
videlicet qd alterutra pena que magis timeri debeat iuderet a principio sit cõtentus. et in. c. querenti. in. s. de ver. sig. Et qd iuderet tanq;
minister. l. d. imponere penam h. qualitatate loci temporis et psonae. l.
aut facta. in. s. ff. de pen. Et qd re' semp minorum eligeret et alterna-
tiua nunq; h. fiet locu. Et idem qd hic Abb. tenet in. ca. crupula. i. fi.
de vita et bone. cle. Sed tamen opinio Bar. in. d. l. j. ff. de effrac. ve-
rior. videtur qd in dubio electio sit rei vt benignior interpretatio fiat
in penis. l. si. pieles. ff. de penis. facit regulâ. l. pleriq. ff. de iure do-
tum inuncta. l. omnem. ff. de iudi. Non obstat allegata in cõtrariu
qd ea que primo Abb. dicit habet locum qd verba ad indicem referen-
tur. et ita loquitur ter. in. o. c. quoniã. q. s. t. in. o. c. querenti. vt in eis
patet. Non obstat quod index sit minister. Iquia verum est in pena
que simpliciter in arbitrio eius commissa sit. sequitur videtur in pe-
na alternativa de qua agitur. Vel secundo licet sit minister debet
scindit dispositionem iuris ministrare que est qd in alternativa in du-
bio electio sit debitoris. Non ob. qd res semper minorem eligeret
quia hoc non videtur inconveniens ex quo statutum alternative
loquitur. videtur enim babuisse vtrags penam pro equipollenti.
et hoc patet in debitorum ex contractu. o. l. pleriq. ergo id videtur
in debitorum ex delito. d. l. omnem. de iudi. Vel concordando opin-
distinguere ut Barto. in. d. l. quicunq;. videlicet qd in penis corporis
ralibus sit electio iudicis in pecuniariis in dubio sit electio rei.
10 C Secunda conclusio est quod si verba diriguntur ad reum ele-
ctio est rei. l. quicunq;. vbi glo. et Barto. C. de fernis fugiti. cum se
mili. vt per Aboder. hic. Et facit glossa in. d. l. si. soror. C. de colla. i.
l. lucio. de legislat. in. r. notat Barto. in. l. j. ff. columnas. ff. de condi-
ci. ex lege. Et hoc etiam habet locum in dubio per ea que supra dicta